

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13C/93/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114207367
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriel Slobodník
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2014:6114207367.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v právnej veci navrhovateľa L. M., G.. XX. XX. XXXX, K. M. X, A. L., št. občana SR proti odporcovi PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a o ochranu spotrebiteľa, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia **z a m i e t a.**

odôvodnenie:

Návrhom vo veci samej podaným dňa 31. 03. 2014 sa navrhovateľ domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka (navrhovateľa) č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX (ďalej „dohoda o zrážkach zo mzdy“) uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom. Návrh odôvodnil tým, že s odporcom uzavrel formulárovú typovú spotrebiteľskú zmluvu - zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorú považuje za problematickú a z eurokonformného hľadiska za najmenej z časti za neudržateľnú. Navrhovateľ má za to, že v zmluve sú neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 OZ a inými kogentnými ustanoveniami zákona (neprijateľná rozhodcovská doložka, sankčné poplatky, revolving, dohoda o zrážkach zo mzdy a pod.). Súčasťou typovej formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa (odporcu), je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Odporca napriek spornosti veci požiadal zamestnávateľa navrhovateľa, spoločnosť PUFEKO s.r.o., Mičinská cesta 35, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 644 480, o vykonávanie zrážok zo mzdy, ktoré sú vykonávané napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by navrhovateľovi uložilo povinnosť plniť. Navrhovateľ nemá možnosť zrážky priamo zastaviť, pričom veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy považuje navrhovateľ za rozporný s právom Európskej únie a pre rozpor s medzinárodnou zmluvou je preto aj v predmetnej veci neplatný (§ 39 OZ). Ide o tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy dlžníka - navrhovateľa, tento ich nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Moc nad majetkom navrhovateľa je koncentrovaná v rukách veriteľa, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia majetku navrhovateľa nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnení v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Takýto inštitút sa tak dostáva do zásadnej kontroverzie s právom Európskej únie a čl. 7 Ústavy SR. Navrhovateľ poukázal na viaceré rozsudky Súdneho dvora (ES). Tvrdí, že v zmysle rozsudku Súdneho dvora (ES) C-106/77 (Simmenthal) existuje možnosť judikovať rozpor inštitútu zrážok zo mzdy spotrebiteľa s právom EÚ. Ďalej poukázal na rakúsku právnu úpravu, ktorá na rozdiel od slovenskej právnej úpravy chráni spotrebiteľa pred mimosúdnyimi zrážkami zo mzdy.

Navrhovateľ spolu s návrhom vo veci samej podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáha, aby súd jednak uložil odporcovi povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa XX. XX. XXXX č. XXXXXXXXXXXX, uzavretej medzi účastníkmi konania, do právoplatného skončenia

veci samej o neplatnosť predmetnej dohody a jednak uložil zamestnávateľovi navrhovateľa, spoločnosti PUFEKO s.r.o., Mičinská cesta 35, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 644 480, povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľa podľa dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 14.08.2012 č. XXXXXXXXXXXX, uzavretej medzi účastníkmi konania. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnil tým, že odporca už vyzval zamestnávateľa navrhovateľa, aby vykonával zrážky zo mzdy a tieto aj vykonáva. Obava, že odporca naplní zásah do majetku navrhovateľa, bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení a bez toho, aby bol známy výklad unijného práva sa tak reálne naplnila. Ak je dohoda o zrážkach zo mzdy v rozpore s unijným právom, je principiálne neprípustné, aby sa použil tento problémový zabezpečovací inštitút. V záujme predídenia vzniku ujmy navrhovateľ navrhol, aby sa dočasne zakázal výkon zrážok z jeho mzdy. Dočasné opatrenie voči zamestnávateľovi navrhovateľa je v súlade s § 76 ods. 2 O.s.p., pričom navrhovateľ nedisponuje žiadnym iným prostriedkom ochrany pred ústavne nekonformným zásahom do svojho majetku.

Spolu s návrhom vo veci samej a návrhom na nariadenie predbežného opatrenia bola súdu predložená žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere č. XXXX XXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX, zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere, rozhodcovská zmluva, oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, splátkový kalendár k zmluve o revolvingovej pôžičke, žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy adresovanej odporcom zamestnávateľovi navrhovateľa, potvrdením zamestnávateľa navrhovateľa o vykonaných zrážkach zo mzdy, čiastočným výpisom z účtu navrhovateľa.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 75 ods. 2 veta prvá, druhá O.s.p., návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej.

Podľa § 75 ods. 6 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 75 ods. 8 O.s.p. veta prvá o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov.

Podľa § 76 ods. 1 písm. e), f) O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami, niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 76 ods. 2 O.s.p., predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím vo veci samej. Pred jeho nariadením preto nie je potrebné viesť úplné dokazovanie ako v konaní vo veci samej, základné skutočnosti je však potrebné presvedčivo osvedčiť. Miera osvedčenia sa spravuje situáciou v tej ktorej veci, v každom prípade však osvedčenie akejkolvek (tvrdenej) skutočnosti musí byť dostatočne presvedčivé. Základnými predpokladmi pre nariadenie predbežného opatrenia v zmysle § 76 ods. 1 písm. e), f), ods. 2 O.s.p. je existencia právneho vzťahu medzi účastníkmi, osvedčenie potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov, osvedčenie navrhovateľa o nebezpečenstve bezprostredne hroziacej ujmy (nebezpečenstvo musí byť reálne a musí bezprostredne hroziť) a vzťah predbežného opatrenia ku konaniu vo veci samej.

Predloženými listinnými dôkazmi navrhovateľ preukázal, že dňa 14. 08. 2012 uzavrel s odporcom ako veriteľom zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXX XXXXXX (ďalej „zmluva“), na základe ktorej poskytol odporcovi úver vo výške 1500,- Eur s tým, že celkovo zaplatí navrhovateľovi v 42 splátkach po 80,37 Eur splatných 12. dňa v mesiaci sumu 3 375,54 Eur. Podľa predloženého oznámenia odporcu o schválení úveru zo dňa 14. 08. 2012 bola prvá splátka úveru splatná dňa 12. 09. 2012 a posledná dňa 12. 02. 2016. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú zmluvné dojednania. V zmysle čl. 13.2 zmluvných dojednaní v prípade omeškania dlžníka so splácaním úveru alebo akéhokoľvek peňažného záväzku podľa tejto zmluvy o revolvingovom úvere veriteľ je oprávnený predložiť platiteľovi mzdy dlžníka dohodu o zrážkach zo mzdy a domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky zrážkami zo mzdy. Zo žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 20. 11. 2013 (list adresovaný odporcom zamestnávateľovi navrhovateľa) a z potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľa zo dňa 24. 03. 2014 mal súd preukázané tvrdenie navrhovateľa, že sú mu vykonávané zrážky zo mzdy, pričom v období od 05. 10. 2012 do 07. 03. 2014 bolo vykonaných 15 mesačných zrážok po 80,37 Eur, spolu vo výške 1 205,55 Eur (15 x 80,37 Eur).

Povinnosť dlžníka splácať úver riadne a včas vyplýva zo samotnej zmluvy, pričom v zmysle § 551 OZ uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím prostriedkom akcesorickej povahy k hlavnému záväzku, bez existencie ktorého zaniká. Hlavný záväzok môže existovať aj napriek zániku akcesorickeho záväzku.

Ako už bolo uvedené, navrhovateľ sa návrhom vo veci samej domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej dňa 14. 08. 2012 účastníkmi konania. Navrhovateľ nenamieta platnosť zmluvy o revolvingovom úvere, ani skutočnosť, že mu bol poskytnutý úver a zo zmluvy mu vyplýva povinnosť tento úver splácať. Namieta len dohodnutý spôsob splácania úveru. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/994/2013 zo dňa 20. 11. 2013 v obdobnej veci v zmysle ktorého, nemožno tvrdiť, že existuje naliehavý právny záujem iba na vyhlásení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy (čoho sa navrhovateľ domáha podanou žalobou) pokiaľ dohoda, na základe ktorej boli navrhovateľovi poskytnuté finančné prostriedky je vo všetkých svojich dojednaniach platná. Ak teda navrhovateľ namieta len dohodnutý spôsob splácania úveru ale nenamieta platnosť hlavného záväzku (zmluvy o revolvingovom úvere), nenamieta neprijateľnú podmienku dohodnutú v spotrebiteľskej zmluve, ale dopad zákonného ustanovenia § 551 OZ. Zákonné ustanovenie platného právneho poriadku však nie je niečo, s čím by bolo potrebné osobitne spotrebiteľa oboznamovať. Nemožno vyhlásiť, že navrhovateľ má naliehavý právny záujem akokoľvek nesplácať (teda aj zrážkami zo mzdy) dohodnuté splátky podľa uzavretej zmluvy o revolvingovom úvere, keď platnosť samotnej zmluvy nenamieta. Rovnaký názor vyslovil Krajský súd v Žiline v rozhodnutí sp. zn. 7Co/60/2014 zo dňa 12. 02. 2014.

Tým, že sa navrhovateľovi vykonávajú zrážky zo mzdy vo výške 80,37 Eur mesačne, čo v danom prípade zodpovedá výške zmluvne dohodnutej mesačnej splátky úveru, podľa názoru súdu nevzniká navrhovateľovi nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy ako vyžaduje zákon. Pokiaľ by navrhovateľovi neboli vykonávané zrážky zo mzdy, bol by povinný plniť svoju povinnosť zo zmluvy o revolvingovom úvere a uhrádzať pravidelné mesačné splátky v rovnakej výške ako sú mu toho času vykonávané zrážky zo mzdy, preto sa súd nestotožnil s tvrdením navrhovateľa o neprimeranom zásahu do jeho majetku. Aj v prípade, že by súd v konaní vo veci samej určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, odporca by bol zároveň zaviazaný vrátiť navrhovateľovi všetky vykonané zrážky v dôsledku čoho by výška pohľadávky odporcu zodpovedala jej výške pred vykonávaním zrážok zo mzdy a odporca by následne opätovne vymáhal svoju pohľadávku od navrhovateľa.

Zároveň z doterajšieho správania odporcu nie je preukázané, že mieni inštitút dohody o zrážkach zo mzdy použiť ako nástroj na svojvoľné určenie výšky záväzku navrhovateľa alebo výšky mesačnej zrážky zo mzdy navrhovateľa.

Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

O náhrade trov predbežného opatrenia rozhodne súd v zmysle § 145 O.s.p. v konaní o veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, a to vo vyhotovení dvojmo na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.